

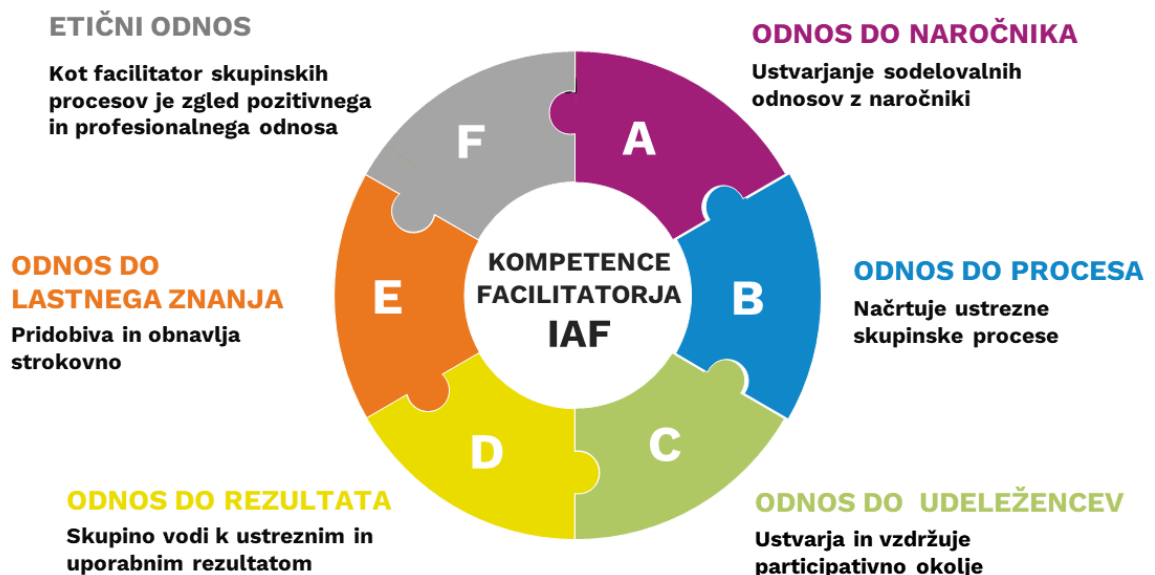
Ključne kompetence facilitatorja po IAF¹

Vir: <https://www.iaf-world.org/site/professional/core-competencies>

Mednarodna zveza facilitatorjev (*The International Association of Facilitators - IAF*) je svetovno strokovno združenje, ustanovljeno z namenom promocije, podpore in razvoja umetnosti in veščine profesionalnega facilitiranja z izmenjavo metod, spodbujanjem profesionalne rasti, praktičnimi raziskavami in kolegialnim povezovanjem.

IAF je okvir temeljnih kompetenc razvijala več let s podporo svojih članov in facilitatorjev iz vsega sveta. Kompetence tvorijo osnovni nabor veščin, znanj in vedenj, ki jih potrebujejo facilitatorji, da lahko uspešno facilitirajo v najrazličnejših okoljih.

Temeljne kompetence IAF so skupaj z etičnim kodeksom in izjavo o vrednotah IAF temelj vseh dejavnosti, programov in priznanj IAF: [IAF Facilitation Impact Award](#), [IAF Mentoring Programme](#), [IAF Endorsed™ Facilitator](#), [IAF Certified Professional™ Facilitator](#), [IAF Certified™ Professional Facilitator | Master](#) in [IAF Certified™ Professional Facilitator | Emeritus](#), [IAF Endorsed™ Facilitation Training Programmes](#).



¹ International Association of Facilitators (IAF) – Mednarodna zveza facilitatorjev

A. Ustvarja sodelovalne odnose z naročniki

A1. Razvija sodelovalna partnerstva

- Razjasni medsebojne zaveze
- Razvija soglasje o nalogah, končnih rezultatih, vlogah in odgovornostih
- Izkazuje sodelovalne vrednote in procese

A2. Oblikuje in prilagaja procese potrebam naročnika

- Analizira organizacijsko okolje
- Ugotovi potrebe naročnika
- Opredeli vloge in ravni vključenosti različnih deležnikov
- Zasnuje ustrezne procese za doseganje načrtovanih rezultatov
- Z naročnikom vnaprej opredeli kriterije za kakovost rezultatov

A3. Učinkovito vodi večdelne procese

- Z naročnikom opredeli obseg in rezultate procesa
- Oblikuje procesni načrt
- Uspešno izvede dogodek
- Oceni/ovrednoti zadovoljstvo naročnika v vseh fazah dogodka oz. projekta

B. Načrtuje ustrezne skupinske procese

B1. Izbira jasne metode in procese

- Spodbuja odprto sodelovanje ob upoštevanju kulture naročnika in raznolikosti udeležencev
- Poskrbi za vključenost udeležencev, ki imajo različne učne stile in načine procesiranja informacij
- Dosega kakovostne rezultate v skladu s potrebami naročnika

B2. Pripravi čas in prostor v podporo skupinskemu procesu

- Uredi prostor in logistiko v podporo namenu srečanja
- Načrtuje učinkovito izrabo časa
- Zagotavlja ustrezno vzdušje v podporo namenu dogodka/srečanja

C. Ustvarja in vzdržuje participativno okolje

C1. Uporablja učinkovite sodelovalne in komunikacijske veščine

- Uporablja raznovrstne participativne pristope
- Izkazuje veščine učinkovite verbalne komunikacije
- Razvija dober stik (rapport) in zaupanje z udeleženci
- Aktivno posluša
- Izkazuje sposobnost opazovanja in dajanja povratne informacije udeležencem

C2. Spoštuje in pripoznava raznolikosti; zagotavlja vključenost

- Spodbuja pozitiven odnos do izkušenj in zaznav vseh udeležencev
- Ustvarja ozračje zaupanja in varnosti
- Prepozna ovire za sodelovanje in najde načine, kako jih nasloviti
- Sprejema vse ideje brez presojanja
- Ustvarja priložnosti, da udeleženci izkusijo dobrobit, ki jo prinese raznolikost v skupini
- Goji zavedanje in občutljivost o kulturni raznolikosti

C3. Upravlja s konflikti v skupini

- Posameznike podpira pri prepoznavanju in ponovnem premisleku o predpostavkah
- Prepozna konflikt in njegovo vlogo v skupinskem učenju / dozorevanju
- Zagotavlja varno okolje, v katerem konflikti lahko pridejo na dan
- Konstruktivno ravna z različnimi vedenji, ki jih izkazujejo udeleženci
- Prepozna in naslavlja vrednost napetosti in konfliktov ter njihovega vpliva pri sprejemanju skupinskih odločitev
- Je pozoren na kulturne dejavnike v zvezi s konflikti

C4. Prebuja skupinsko ustvarjalnost

- K sodelovanju pritegne udeležence z raznolikimi učnimi pristopi in načini procesiranja informacij
- Spodbuja ustvarjalno mišljenje
- Uporablja pristope, ki najboljše ustrezajo potrebam in zmožnostim skupine
- Spodbuja in izkoristiti potencial energije skupine

D. Skupino vodi k ustreznim in uporabnim rezultatom

D1. Skupino vodi z jasnimi metodami in procesi

- Vzpostavi jasen kontekst in okvir srečanja
- Razjasni in povzema prispevke skupine
- Upravlja majhne in velike skupinske procese

D2. Facilitira samozavedanje skupine o njeni nalogi

- Prilagaja tempo aktivnosti v skladu s potrebami skupine
- Prepozna informacije, ki jih skupina potrebuje, in iz skupine pridobi potrebne podatke in uvide
- Pomaga skupini osmisliti izzive, ki so prisotni v razpravi, razjasniti vzorce, trende, koreninske vzroke in okvire za načrt delovanja
- Skupini pomaga spremljati in vrednotiti njeno izkušnjo sodelovanja

D3. Vodi skupine k soglasju in želenim rezultatom

- Uporablja različne pristope za doseg skupinskega soglasja
- Uporablja različne pristope za doseg ciljev skupine
- Procese prilagodi spreminjajočim se situacijam in potrebam skupine
- Spremlja in ubesedi napredek skupine
- Prepozna in razjasni oddaljevanje od teme z namenom ponovnega osredotočenja na nalogo
- Spodbuja dokončanje nalog

E. Pridobiva in obnavlja strokovno znanje

E1. Skrbi za osnovno znanje

- Pozna teorijo in prakso facilitacije skupinskih procesov in s tem povezana znanja o ljudeh, organizacijah, skupinah in procesih (npr. organizacijski razvoj, psihologija, reševanje konfliktov, dinamika sprememb, teorije učenja in mišljenja).

E2. Pozna različne facilitacijske metode

- Pozna vrsto modelov in/ali procesov, ki lahko pomagajo skupinam pri ustvarjanju idej, reševanju problemov, prioritizaciji idej, sprejemanju odločitev in načrtovanju nadaljnjega delovanja
- Razume različne metode in tehnike vodenja skupin
- Pozna posledice napačne uporabe skupinskih metod
- Razločuje proces od naloge in vsebine
- Pridobiva znanja in veščine o novih procesih, metodah, orodjih in tehnikah v podporo spreminjajočim se / novonastalim potrebam naročnikov

E3. Ohranja profesionalno držo

- Se nenehno razvija in izobražuje na področju facilitacije
- Nenehno spremlja novosti o facilitacijski stroki
- Analizira in vrednoti lastno delovanje ter se uči iz izkušenj
- Vzpostavlja lastno bazo znanja o razvoju stroke in gradi osebne kolegialne mreže

F. Kot facilitator skupinskih procesov je zgled pozitivnega profesionalnega odnosa

F1. Izvaja samoocenenje in krepi samozavedanje

- Spremlja in vrednoti lastno vedenje in dosežene rezultate ter se uči iz izkušenj
- Skrbi za skladnost med dejanji ter osebnimi in poklicnimi vrednotami
- Lastno vedenje/slog prilagaja potrebam skupine
- Neguje razumevanje lastnih vrednot in njihovega možnega vpliva na delo z naročniki.

F2. Deluje z integriteto

- Izkazuje zaupanje v skupino in njene potencialne
- K situacijam pristopa pristno in pozitivno
- Situacije opiše z vidika facilitatorja in pridobiva različne poglede
- Je zgled spoštovanja poklicnih meja in etike (kot je opisano v Izjavi [o vrednotah in etičnem kodeksu](#) IAF)

F3. Zaupa v potencial skupine in je zgled nepristranskosti

- Spoštuje modrost skupine
- Spodbuja zaupanje v zmožnosti in izkušnost drugih
- Je pozoren, da v največji možni meri zmanjša lastni vpliv na rezultate skupine in vsebino diskusij
- Ohranja objektivno, neobrambno in nepresojajočo držo

Ljubljana, 6. 6. 2024

Prevod: Dragana Prijanovič in Marjeta Novak

Recenzija: Ana Kyra Bekš

Oblikovanje: Dragana Prijanovič